

Ambitieplan 23-27

Ondertekend: directeur Dorpsschool Rozendaal
Meera Limpens: data:

Ondertekend: Bestuur Scholengroep Veluwezoom
Hannelore Bruggeman: data

Ondertekend: Voorzitter MR Dorpsschool Rozendaal
Brechtje Geelhoed: data

COLOFON

SCHOOL:

IKC Dorpsschool Rozendaal

Hoofdlocatie:

Akkerlaan 5

6991 AL

026-3637194

E-mail: Dorpsschool@scholengroepveluwezoom.nl

Website: <http://www.ikcdorpsschoolrozendaal.nl>

Directeur: M. Limpens

De school maakt onderdeel uit van:

Scholengroep Veluwezoom

Doesburgsedijk 7

6953 AK Dieren

Tel: 026-497 93 33

E-mail: info@scholengroepveluwezoom.nl

Website: <http://www.scholengroepveluwezoom.nl>

Voorzitter College van Bestuur: H. Bruggeman

Inhoud	
COLOFON	2
Voorwoord	4
Mission statement	5
Leerlingbeloften	5
Wie zijn wij als Scholengroep	6
Wie zijn wij als school	7
Pijlers en jaarplanning	7
School organisatie structuur	11
Gebouw	11
Organisatie	11
Kwaliteitszorg	11
Begroting	11
Zorgstructuur	12
School	14
Kwaliteit	15
Medewerkers	16
Grondhouding medewerkers	16
Bijlagen	17
Bijlage 1 Pestprotocol	17
Bijlage 2 dyslexieprotocol	28

Voorwoord

In 2022 en 2023 hebben we over een periode van negen maanden met elkaar gesproken over de toekomst van ons onderwijs en wat dat voor ons betekent. Deze lijnen heeft het bestuur in het koersplan van de Scholengroep Veluwezoom verwoord.

We zijn dit proces gestart met een terugblik op de leerresultaten. De resultaten zijn op de Dorpschool al jaren zeer goed. Op sociaal-emotioneel gebied en het gevoel van veiligheid hebben we de afgelopen jaren een extra flinke sprong vooruit gemaakt. We weten waardoor de groei is ontstaan en wat de verbeterkansen zijn voor de toekomst. Welke ontwikkelingen in de maatschappij zien we, die relevant zijn voor ons onderwijs? We keken naar demografische, economische, sociaal culturele, technologische, ecologische en het politieke perspectief.

We bestudeerden landelijke documenten en bekeken deze ook op relevantie voor ons onderwijs. Denk aan Rapportage Sectorraad (PO-RAAD), Staat van het onderwijs 2022 (inspectie), Masterplan Basisvaardigheden (ministerie) en de gewijzigde opdracht van passend onderwijs. Aan leerlingen vroegen we: *Hoe ziet een leerzame dag eruit? Hoe doet iedereen mee? En wat vind jij dat je later moet kunnen?*

Door dit vooronderzoek konden we met het team van de Dorpschool aan de slag om ons onderwijs voor de komende 4 jaar te omschrijven in dit ambitieplan. Dit ambitieplan is ook de basis van de komende jaarplannen.

Mission statement

Explore yourself!

Jij in de wereld. Dat is soms wel spannend. Bij ons op het IKC krijg je de tools om je staande te houden in die internationale wereld. Goed Engels spreken is dan belangrijk. Maar natuurlijk ook rekenen, lezen en spellen. Fijn dat dat kan in alle rust, heerlijk toch?

Maar de wereld is nog zoveel meer dan dat. Wat wil jij nog meer leren? Bij ons ga je op onderzoek uit, want er zijn zoveel mogelijkheden. Zoals leren koken, blokfluiten of sterrenkunde.

Hoe mooi is het dat je na 8 jaar terugkijkt op een fijne basisschooltijd. Je mooie momenten samengevat in een portfolio. Wat heb jij veel geleerd! Je weet wie je bent en wie je wilt zijn. En hoe je met anderen omgaat. Belangrijk voor nu, maar ook voor later.

Leerlingbeloften

Wij beloven jou dat wij jou zullen zien als een uniek persoon met eigen talenten en kwaliteiten en we beloven jou dat wij het onderwijs daarop aanpassen.

Wij beloven jou dat je je kan ontwikkelen in een fijne en rustige omgeving.

Wij beloven jou dat er, naast rekenen, taal, lezen en spellen, ruimte is voor bewegen en creativiteit, ICT en Engels.

Wij beloven jou dat je kennis hebt van en over de wereld en dat jij weet waar JIJ staat in deze wereld.

We beloven jou dat je op school mooie herinneringen maakt en vriendschappen ontwikkelt.

2023-2027

WIE ZIJN WIJ? IKJIJWIJ, NIEUWSGIERIG NAAR VANDAAG EN MORGEN

Sterk openbaar onderwijs

Onderwijs is een samenspel tussen kennis opbouwen en je daar comfortabel in voelen, socialisatie zodat je goed kunt samenwerken en persoonsvorming zodat je weet wie je bent, hoe je leert en wat jouw talenten zijn. Nieuwsgierigheid heeft een belangrijke plek in onze scholen, omdat we weten dat dit een belangrijke motor voor het leren en samenleven is.

Waarom doen onze scholen ertoe? Wat is onze toegevoegde waarde? En hoe geven we vorm aan deze waarde? En aan de hand van deze vragen stellen we vast wat we gaan doen. Zo bouwen we al een aantal jaren aan een sterke openbare onderwijsorganisatie. Sterk, omdat we mooie leeropbrengsten verbinden met een rijke persoonlijke ontwikkeling. Kennis en vaardigheden worden verdiept door het op allerlei wijzen toe te passen. En sterk omdat wij een lerende netwerkorganisatie zijn. Nieuwsgierig hoe het beter kan!

Juist in het openbaar onderwijs vormen we samen onze toekomst. Dat we allemaal verschillend zijn, maakt het samenleven prachtig. We hebben dit de naam IKJIJWIJ gegeven.

Nieuwsgierig samenleven

Ik ben nieuwsgierig naar wie ik ben, wat ik wil en wat ik kan. Ontdek hoe ik leer en wat ik wil ontdekken. Door nieuwsgierig te zijn naar een ander weet ik of ik voor de ander iets kan betekenen en waar ik samen met jou het verschil kan maken.

Jij bent uitdagend, aanvullend en inspirerend. Dichtbij of ver weg, in de klas maar ook daarbuiten in de school, de buurt of ergens anders op de wereld. Jij bent anders dan ik en dat is geweldig.

Wij leren van en met elkaar. Samen ontdekken en samen werken maakt onze wereld rijker. Samen maken wij onze toekomst en komen we verder.

Als je kijkt naar de ontwikkelingen in de wereld gun je elk kind dat het goed kan samenwerken. Zelfbewust en nieuwsgierig zijn, maakt dat je de toekomst aan kunt en deze kunt beïnvloeden. In onze scholen verbinden we IkJijWij aan nieuwsgierigheid.

Nieuwsgierig leren

Nieuwsgierigheid is een motor voor het leren en ontwikkelen. Als je nieuwsgierig bent heb je een open blik, ben je benieuwd naar de ander, naar hoe het zit, wat de volgende stap kan zijn. Vind je de energie en lef om het nog eens te proberen, om op zoek te gaan naar jouw plek in de wereld. Ook nieuwsgierig naar jezelf, naar je talenten, naar wat jij kunt bijdragen. “Ikjijwij, nieuwsgierig naar vandaag en morgen” is een brede voorbereiding op de volgende stap. Want wat doen we vandaag en morgen concreet?

Veilig, elke dag een stapje uit je comfortzone. Daardoor houden we het onderwijs een beetje spannend en wakkeren we nieuwsgierigheid verder aan. Het versterkt ook weerbaarheid: met frisse moed opnieuw beginnen, maar ook je eigen grenzen kunnen aangeven.

Nieuwsgierig de toekomst in

Als we onze leerlingen na de laatste schooldag van groep 8 uitzwaaien, zien we kinderen die blij zijn met wie ze zijn en wat ze kunnen. Kinderen die kunnen omgaan met allerlei verschillende mensen en die met vertrouwen een nieuwe uitdaging aangaan en weten dat zij kunnen bijdragen. Zij hebben een goede basiskennis om verder te leren. Zij weten dat leven en leren de toekomst is en daar zijn ze blij mee. Als we dat bereiken kunnen we daar samen met alle ouders, medewerkers, partners en andere stakeholders trots op zijn.

Samenwerken maakt ons kansenmakers

Kunnen samenwerken met veel verschillende mensen wordt steeds vaker als de belangrijkste competentie van de toekomst genoemd. Ikjijwij is actueel, inspirerend en leeft in onze organisatie. Samenwerken met ouders en leerlingen, samenwerken tussen de scholen in onderwijsteams of kenniskringen, samen met de omgeving. Ikjijwij: goed voor de toekomst van onze leerlingen.

Je zou kunnen zeggen dat we kansenmakers zijn geworden. Ook als het ingewikkeld wordt kijken we samen hoe het wel kan!

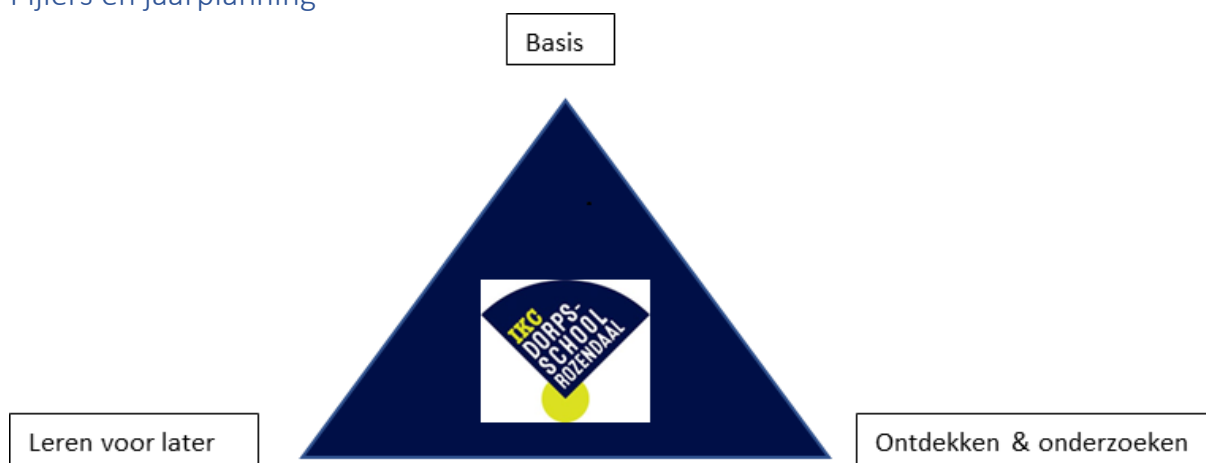
Wie zijn wij als school

Als school voelen wij ons nauw betrokken met de visie van de scholengroep. We werken vanuit dezelfde waarden en vertalen dat naar ons dagelijks handelen.

We zijn trots op onze school en dragen dat ook uit. Het ambitieplan laat zien wie we zijn, waar we staan en willen zijn. In dit ambitieplan vertalen we ons mission statement naar de pijlers en maken we een planning voor de komende 4 jaar. Input van dit plan komt van het team, de leerlingenraad, ouders & stakeholders. Keuzes die we maken in de onderwijsontwikkeling zijn vanuit evident informed genomen.

Het schrijven van het plan heeft ons een duidelijke richting gegeven waar wij als Dorpschool naar toe willen. We zien dat we veel onderdelen van de pijlers al goed op orde hebben. Het zijn vaak de details die we verder willen verankeren in ons onderwijs.

Pijlers en jaarplanning

Pijler 1: De basis

Ik krijg kwalitatief goed onderwijs op mijn niveau.
Wij hebben hoge verwachtingen en mooie resultaten.

- **Ambitie:**
Op onze school zijn alle leerkrachten EDI geschoold. Alle leerlingen krijgen op hun eigen niveau instructie, niemand presteert onder zijn niveau. Iedereen kan tot ontwikkeling komen in een optimale werksfeer. Leerlingen kunnen groepsdoorbroken samenwerken.

Pijler 2: Leren voor later

Ik weet wie ik ben en wat ik kan. Ik ken mijn plek in de wereld en ben zorgzaam voor mijn omgeving.
Wij leren jou over jezelf en de wereld, we geven jou de tools om om te gaan met de veranderende omgeving.

- **Ambitie:**
De leerlingen mogen meepraten over wat zij belangrijk vinden op school. De kinderen leveren een duurzame bijdrage aan hun omgeving. We maken de kinderen wegwijs in de internationale wereld.

Pijler 3: ontdekken & onderzoeken

Ik mag ontdekken en onderzoeken wat ik wil weten en kan. En verzamel de producten waar ik trots op ben in een portfolio.
Wij zorgen voor een inspirerende omgeving met mogelijkheden om je te ontwikkelen.

- **Ambitie:**
Op onze school leren de kinderen omgaan met de natuur in de ontdektuin. In projecten leren de leerlingen om samen te werken en de samenhang tussen verschillende gebieden zien.

Jaar	Pijler	Doel	Actie
2023/2027	Basis EDI	Goed EDI-onderwijs binnen de school.	Iedere leerkracht is EDI geschoold.
	Basis Schoolbieb	Onderhouden en aanvullen van de schoolbieb.	Taalspecialist onderhoudt het beleid.
	Basis Professionalisering leerkrachten	Leerkrachten kunnen goed onderwijs bieden.	Leerkrachten laten zich regelmatig bijscholen en onderhouden hun opgedane kennis.
	Basis Inclusief onderwijs	Goed onderwijs voor elke leerling	Er wordt in de groepen op 3 niveaus gedifferentieerd.
	Ontdekken en onderzoeken ICT	De leerlingen kennen de basisprincipes van werken met een chromebook (Powerpoint, Word, blind typen)	Vanaf groep 4 voor iedere leerling een up-to-date chromebook. ICT- lessen waarbij deze vaardigheden aan bod komen.
	Ontdekken en onderzoeken Maandtaak	De leerlingen krijgen de ruimte hun eigen talent te vinden en/of te vergroten	Wekelijks is er ruimte op het rooster ingepland om te werken aan een eigen gekozen onderwerp en doel.

	Ontdekken en onderzoeken Portfolio	De leerlingen verzamelen per jaar verschillende werken waar ze trots op zijn in een portfolio map.	Leerkrachten zorgen ervoor dat de portfolio map gevuld is. De leerkrachten bespreken het portfolio in een driehoeksgesprek aan het einde van het jaar.
	Basis Organisatie	Er is een goedlopende organisatie. De organisatie van ons onderwijs is duidelijk voor iedereen.	Kwaliteitskaarten, heldere communicatiestromen tussen alle betrokkenen
2023/2024	Basis Inrichting	Rust en eenheid in de school, functionaliteit van de gezamenlijke ruimtes.	De gangen en gezamenlijke ruimtes worden opnieuw ingericht. Er komen functionele werkplekken.
	Basis Kleuteronderwijs	Goed groepsdoorbroken en doelgericht kleuteronderwijs.	De kleuterleerkrachten krijgen scholing en schrijven een nieuwe visie.
	Basis Hoogbegaafdheid	Goed onderwijs voor elke leerling (hoogbegaafdheid).	De leerlingen krijgen groepsoverstijgend les in rekenen op hoog niveau. De leerlingen werken aan een (uitdagend) doel tijdens het doelenuur.
	Basis Samenwerking met ouders	Ouders weten wat er op school gebeurt en helpen waar ze kunnen.	Per klas zijn er twee klassenouders die helpen bij organisatorische dingen. Leerkrachten houden ouders op de hoogte van het reilen en zeilen binnen de klas d.m.v. een nieuwsbrief op Social Schools.
	Leren voor later gedrag	Er zijn duidelijke gedragsregels en er wordt binnen de school één lijn gevolgd.	Er is een kwaliteitskaart gedrag. De gedragspecialist houdt de doorgaande lijn binnen de school in de gaten.
	Leren voor later Zelfreflectie	De leerlingen kunnen op zichzelf reflecteren. Leerkrachten leren de leerlingen reflecteren op hun eigen handelen.	De leerlingen reflecteren op hun eigen handelen d.m.v. een Ik-cirkel in het rapport. Leerkrachten gebruiken klimkaarten om te reflecteren bij het rekenen.
	Leren voor later Leerlingenraad	De leerlingen mogen meepraten over dingen die zij belangrijk vinden op school.	4x per jaar komt de leerlingenraad bij elkaar.
2024/2025	Basis Gesprekscyclus	Eigenaarschap van eigen leren.	Er is een duidelijk gesprekscyclus waarbij de driehoeksgesprek ouder, kind, leerkracht een belangrijk onderdeel is.
	Basis Zelfevaluatie	Goed zicht op leerniveau en ontwikkeling van leerlingen.	De leerkrachten krijgen scholing in het analyseren van resultaten van Leerling in Beeld en het schrijven van een zelfevaluatie.
	Basis Samenwerken	Samenwerking tussen de leerlingen van de school.	De leerlingen werken groeps-doorbroken tijdens projecten en het doelenuur.
	Basis Organisatie	Er is een goedlopende organisatie. De organisatie van ons onderwijs is duidelijk voor iedereen.	Er is een kwaliteitskaart communicatie.

	<u>Leren voor later</u> Burgerschap	In de school worden lessen burgerschap gegeven. (Kwink)	Lessenserie burgerschap van Kwink wordt gevolgd.
	<u>Leren voor later</u> Engels	De Leerlingen stromen op een hoog (minimaal A1) uit op Engels.	Scholing in Engels onderwijs en CLIL-lessen. De specialist Engels is samen met de werkgroep verantwoordelijk voor beleid.
	<u>Leren voor later</u> PO/VO	Betere samenwerking tussen het PO/VO.	Leerkrachten in de PO/VO werkgroep. Leerkrachten uitwisselen.
	<u>Ontdekken en onderzoeken</u> Creatieve/culturele ontwikkeling	Beleidsplan cultureel onderwijs wordt gevolgd. Meerdere keren per jaar wordt er gewerkt in uitdagende projecten.	De cultuurspecialist zorgt samen met de werkgroep voor uitdagende projecten. Houdt de vinger aan de pols van het beleidsplan.
	<u>Ontdekken en onderzoeken</u> Bewegen	De leerlingen krijgen les d.m.v. verschillende werkvormen.	Leerkrachten gebruiken verschillende coöperatieve werkvormen en bewegend leren.
2025/2026	<u>Ontdekken en onderzoeken</u> Buiten	De leerlingen zijn betrokken bij de schooltuin. De leerlingen krijgen meerdere keren per jaar les buiten.	Kwaliteitskaart schooltuin. School doet mee aan de buitenlesdag. Leerkrachten zorgen voor buitenlessen.
2026/2027	<u>Ontdekken en onderzoeken</u> Techniek	De leerlingen kennen de basistechnieken	Doorgaande lijn in technieklessen, zodat alle technieken aan bod komen in 8 jaar.

School organisatie structuur

Gebouw

Sinds november 2018 zijn we gehuisvest in een gloednieuw, een gebouw dat up-to-date is. In dit gebouw hebben we 9 groepsruimtes, een centrale hal, een aantal spreekkamers en ruime leerpleinen. Deze pleinen zijn verspreid over de begane grond en de eerste etage. Zo kunnen kinderen naast het werken in de klas, ook buiten de klas aan het werk. Samen of alleen.

In ons gebouw is op de begane grond ook een gedeelte bestemd voor de kinderdagopvang, peuteropvang en voor- en naschoolse opvang. Deze ruimte is rechtstreeks verbonden met onze school, de aanwezige schuifwand staat meestal open om zo de vergaande samenwerking met de kinderopvang Puck & Co goed tot zijn recht te laten komen.

Onder de grond hebben wij de beschikking over een grote gymzaal met kleedkamers. Hier hebben al onze groepen tweemaal per week gymles van een vakdocent. Verder wordt deze zaal ook gebruikt door een andere school en na schooltijden door de BSO.

Het gebouw is voorzien van zonnepanelen, dat maakt dat we duurzaam zijn en volledig zelfvoorzienend zijn in de benodigde elektriciteit. Een goed functionerend klimaatcontrolesysteem zorgt ervoor dat de leerlingen zich zelfs op de warmste dagen goed kunnen concentreren.

Organisatie

Het team bestaat uit 18 personen. Een directeur, een IB-er, een onderwijsassistent, een huismeester en 14 leerkrachten. Een aantal leerkrachten heeft zich gespecialiseerd in een vakgebied.

Deze specialisten maken samen met de directeur het beleid en zij zijn medeverantwoordelijk voor de uitvoering hiervan. De specialisten zijn de voorzitters van de werkgroep, die zij jaarlijks formeren met een leerkracht van de bovenbouw en een leerkracht van de onderbouw. De werkgroepen maken plannen aan de hand van dit ambitieplan. Ze zetten de lijnen uit en presenteren de plannen in de teamvergadering. Zij zorgen tijdens de teamvergaderingen voor draagvlak binnen het team. Zo zijn we gezamenlijk verantwoordelijk voor het vormgeven van ons onderwijs.

Kwaliteitszorg

De kwaliteitszorg binnen de Dorpschool is een cyclisch geheel, we toetsen de leerlingen twee keer per jaar (Leerling in Beeld). We onderzoeken verschillende data over onze school en maken op basis van deze data een zelfanalyse. Aan de hand van deze uitkomsten vergelijken we dit met onze gestelde ambities. We stellen de plannen bij om de gestelde ambities te halen (opbrengstgericht werken).

Begroting

De meerjarenbegroting vormt het fundament voor ons financieel beheer, jaarlijks wordt deze begroting opgesteld. Het administratiekantoor verzorgt de overzichten, we kunnen zelf de maandelijkse stand actueel inzien en bijsturen waar nodig.

De jaarlijkse bijdrage voor de activiteiten van de ouderraad en het schoolreisje zijn op vrijwillige basis en verder wordt er, naast een vrijwillige bijdrage voor het Vlielandkamp van groep 8, geen

andere financiële bijdrage gevraagd aan ouders en/of derden.

Zorgstructuur

Ieder kind heeft onderwijsbehoeften.

Dit zijn voorwaarden die een kind nodig heeft om te kunnen leren. De leerkracht heeft als taak aan te sluiten bij de individuele onderwijsbehoeften van zijn of haar leerlingen. Elk kind is uniek en leert dus op zijn of haar eigen manier. De onderwijsbehoeften verschillen per kind. Een kind met dyslexie heeft bijvoorbeeld andere onderwijsbehoeften dan een hoogbegaafd kind. Deze onderwijsbehoeften kunnen betrekking hebben op diverse aspecten van het onderwijs dat gegeven wordt, zoals de leerstof, de instructie, de leertijd, de werkvormen, de feedback, de motivatie of de leeromgeving. We geven de leerlingen die ergens moeite mee hebben, meer uitleg en ondersteuning.

Stappen in ons onderwijsaanbod op IKC Dorpschool Rozendaal

Passend onderwijs betekent dat onderwijs wordt georganiseerd voor leerlingen die extra ondersteuning nodig hebben.

Hiervoor gaan we uit van vier niveaus:

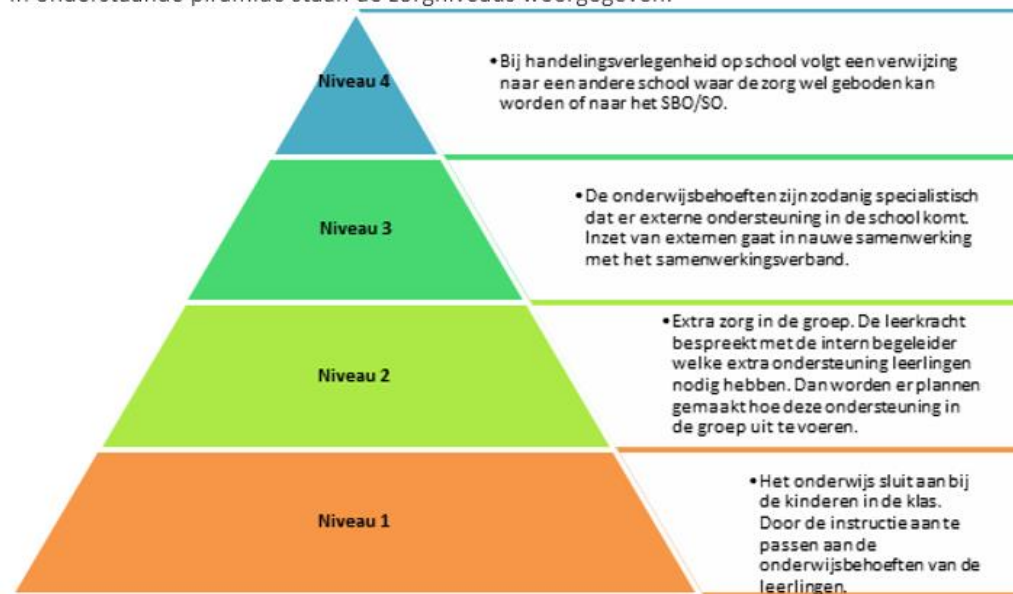
Niveau 1 – Om het onderwijs aan te laten sluiten bij de onderwijsbehoeften op cognitie van kinderen maken we gebruik van het *Expliciete Directe Instructie* model (EDI). Het EDI-model gaat ervan uit dat leerlingen mee kunnen komen in de les door het geven van instructie volgens een vast model.

Niveau 2 – Soms heeft een kind voor een korte of langere tijd extra begeleiding nodig, dan gaat de leerkracht met de intern begeleider onderzoeken wat er aan extra ondersteuning in de klas aangeboden kan worden. De leerkracht bespreekt zijn/haar zorgen met de intern begeleider, verdere analyse volgt, door observatie, resultaten analyseren, een kindgesprek en/of een extra toets afnemen. Vervolgens wordt een plan van aanpak opgesteld (kindplan). Indien nodig kunnen we hulp inschakelen van een onderwijsassistent voor het uitvoeren van het plan in afstemming met de leerkracht. Ouder(s)/verzorger(s) worden hiervan op de hoogte gebracht.

Niveau 3 – De extra zorg van niveau 2 blijkt niet voor de beoogde groei te zorgen. De onderwijsbehoeften zijn zodanig specialistisch dat er externe ondersteuning/ expertise nodig is. Er wordt een consultatie georganiseerd met de School Contact Persoon om te bepalen wat de volgende stappen zijn om de leerling te ondersteunen. Dit kan een interventie zijn van een specialist of een arrangement om de leerling intensief te ondersteunen. Wanneer een arrangement gewenst is, dan wordt de leerling in het zorgteam besproken. Dit gaat altijd in overleg met ouder(s)/verzorger(s) en in nauwe samenwerking met het samenwerkingsverband PassendWijs.

Niveau 4 – Als school de extra ondersteuning niet (meer) kan bieden, dan bekijkt de school in overleg met ouders en Passend Wijs op welke school dat wel het geval is. Soms is dat bij een andere basisschool in de buurt. Dan wordt het kind daar in overleg met ouders daar aangemeld. Kan een reguliere school de extra ondersteuning niet bieden, dan gaan we kijken of plaatsing op een SBO- of SO-school mogelijk is.

In onderstaande piramide staan de zorgniveaus weergegeven:

Zorgniveaus basisonderwijs

Wanneer het team van IKC Dorpsschool Rozendaal niet voldoende eigen mogelijkheden heeft om ondersteuning te bieden, vragen we advies en expertise van het samenwerkingsverband Passend Wijs.

Extra ondersteuning door externe partners binnen de school	
Welke keuze heeft de school gemaakt t.a.v. de extra ondersteuning binnen de school?	Hoe is de organisatie en wie voert dit uit?
Voor leerlingen die meer ondersteuning nodig hebben dan door school geboden kan worden, kunnen wij arrangementen en interventies bij het samenwerkingsverband PassendWijs aanvragen. Door gebruik te maken van de extra ondersteuning vanuit het ondersteuningsteam maken wij ons meer kennis eigen rondom de begeleiding van leerlingen met specifieke onderwijsbehoeften.	<ul style="list-style-type: none"> • 1 maal per 6 weken consultatie schoolcontactpersoon van PassendWijs samen met IB-er. • Afhankelijk van de hulpvraag krijgt de school ondersteuning vanuit het ondersteuningsteam PassendWijs. • Ondersteuning kan onder andere gericht zijn op: taak/werkhouding, gedrag en cognitie. • Daarnaast bestaat de mogelijkheid dat een leerling individuele begeleiding krijgt via een aanvraag van een arrangement.
Logopedist Mirande Breedveld van praktijk Logopedie Top heeft een ruimte binnen onze school om logopedie te geven. Ouders melden hun kind hiervoor aan bij de huisarts.	<ul style="list-style-type: none"> • Eén dag per week komt de logopediste op school om leerlingen die aangemeld zijn te begeleiden. • Leerlingen in groep 2 kunnen aangemeld worden voor de groepstraining 'Steuntje in

	<p>de rug'. Extra oefening en aandacht voor auditieve training. Genoemde trainingen worden verzorgd door de logopediste en vergoed vanuit de zorgverzekeraar. De leerkracht neemt contact op met de ouders wanneer een leerling in aanmerking komt.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Leerlingen in groep 2/3 kunnen aangemeld worden voor de individuele training 'Bouw'. Een training gericht op het aanvankelijk lezen bij kinderen bij de start in groep 3. De leesspecialist en de IB-er overleggen welke leerlingen deze ondersteuning nodig hebben
Dyslexiebegeleiding	<ul style="list-style-type: none"> • Het is mogelijk dat de begeleiding van leerlingen bij indicatie op een collegaschool plaats vindt door experts vanuit betreffende instituten.
Schoolmaatschappelijk werk is er voor leerlingen en ouders en biedt advies en ondersteuning op het gebied van o.a. school en opvoeding.	<ul style="list-style-type: none"> • De school kan een leerling aanmelden bij schoolmaatschappelijk werk. Er wordt altijd eerst contact opgenomen met ouders. • Schoolmaatschappelijk werk is op afspraak aanwezig op school.

Bij aanmelding van een nieuwe leerling (met specifieke onderwijsbehoeften) onderzoeken wij zorgvuldig of wij in voldoende mate aan kunnen sluiten bij de onderwijsbehoeften van deze leerling. We kijken hierbij ook naar de samenstelling van de groep waarin deze leerling geplaatst wordt en de specifieke onderwijsbehoeften van leerlingen die daar al zitten. Wanneer wij niet kunnen bieden wat een leerling nodig heeft, dan gaan we samen met ouder(s)/verzorger(s) en onze schoolcontactpersoon op zoek naar een passende plek voor deze leerling.

Document pestprotocol en dyslexieprotocol zie bijlage.

School

We werken met het zogenaamde continuooster. Elke schooldag zijn de leerlingen van 8.30 uur tot 14.00 uur op school. We hebben twee keer per dag pauze om te eten en te drinken en buiten te spelen. We werken op vaste momenten van de dag aan de vakken spelling, taal & rekenen. We vinden het belangrijk dat leerlingen (leren) werken in alle rust en zelfstandig door kunnen werken. Hiervoor hebben we afspraken met elkaar gemaakt. Door het vasthouden aan een bepaalde structuur maakt we het mogelijk om groepsdoorbroken elementen in de lesweek toe te voegen. Dit doen we door een moment in de week samen te werken aan doelen die de leerling nog niet geheel beheerst. Daarnaast werken we op een ander moment aan de talenten of een onderwerp waar een kind nieuwsgierig naar is. Leerlingen die ver vooruitlopen op de stof, kunnen bijvoorbeeld de rekeninstructies volgen bij een groep hoger. Leerlingen die toe zijn om op een andere manier te worden uitgedaagd, werken op dinsdagochtend tijdens de reguliere rekentijd aan een rekenproject genaamd Breinbreker. Hier leren ze het geleerde toe te passen en oplossingen te bedenken voor ingewikkelde rekenopgaven.

Groep 5 krijgt wekelijks een blokfluitles. Ook begint groep 5 aan picatypen, deze cursus blind typen ronden de leerlingen af in groep 6.

Twee keer per week krijgen de leerlingen 45 minuten gymles van de vakleerkracht gym.

Tijdens de pauze momenten stimuleren wij de kinderen om te bewegen. Dit doen we door gebruikte te maken van de methodiek van Beweegwijs. Op het schoolplein organiseren we leuke gezellige bewegelijke spellen. Niet alleen is dit goed voor het lichaam, maar ook om te leren samenspelen en samenwerken.

De middagen bij de Dorpsschool staan in het teken van WO-onderwijs en creatieve vakken.

Vak- of ontwikkelingsgebied	Methode	Jaar van aanschaf	Vervanging
Nederlandse taal en spelling	Staal	2019	2026
Rekenen en Wiskunde	Alles telt Q	2022	2030
Aanvankelijk lezen	Veilig leren lezen	2015	2023
Technisch lezen	Karakter	2021	2027
Begrijpend lezen	Nieuwsbegrip, Kidsweek,	Jaarlijks	doorlopend
Engels	Holmwoods	2023	2031
Aardrijkskunde, Natuur. Geschiedenis, Techniek	Geïntegreerd WO methode Blink	2019	2027
Verkeer	Verkeerskranten, Veilig Verkeer Nederland	jaarlijks	doorlopend
Studievaardigheden	Blits	2023	2031
Beeldende vorming	Moet je doen	2010	
Kunst en Cultuur	Moet je doen	2010	
Muziek	Digitale methode '123Zing!' Blokfluitles		
Sociaal- emotionele vorming	Kwink	2016	2024
Schrijfonderwijs	Pennenstreken 2015 Schrijfdans, 2000	2015	2023

Kwaliteit

De beoogde opbrengsten van leerlingen:

De leerlingen beschikken bij het verlaten van de school over kennis en vaardigheden die hen toegang geven tot een bij ieders individuele kwaliteiten (in cognitief, sociaal en emotioneel opzicht) passend vervolgonderwijs. *Leerlingen geven aan: Als persoon is het belangrijk om te kunnen doorzetten, leren wat vriendschap is, voor jezelf op te kunnen komen en goede keuzes te kunnen maken.*

We hebben hoge verwachtingen van elke leerling, passend bij de populatie en achtergrond van de Dorpsschool Rozendaal. Bij ons leren ze uit zichzelf te halen wat erin zit. Erop te vertrouwen dat ze kunnen bereiken wat ze écht willen. Dat gaat bij elk kind weer anders. Daarom bieden we verschillende manieren van leren aan. Daarbij dagen we ze uit om creativiteit en fantasie in te zetten. *Leerlingen geven aan: Dat ze veel leren als het leuk en interessant is. Nieuwe dingen ontdekken, de kennis toepassen op nieuwe manieren geeft energie.*

De leerlingen zijn zich bewust van de maatschappelijke rol die zij vervullen en zijn zich bewust van de verschillen in de maatschappij en gaan daar respectvol mee om. *Leerlingen geven aan dat ze goed voorbereid willen zijn op de toekomst. Dat ze goed willen kunnen samenwerken.*

Door onze onderwijsresultaten twee keer per jaar te analyseren, onderzoeken we hoe het onderwijsaanbod aansluit bij de onderwijsbehoeften van de leerlingen. We stellen ons de vraag of we de gestelde ambities gaan halen en hebben gehaald.

We werken samen met onze collega-scholen om kritisch naar ons handelen te blijven kijken.

Medewerkers

We streven naar een professionele cultuur, waarbij de continue ontwikkeling van medewerkers op basis van zelfreflectie met een houding van leerplezier en leergierigheid, gericht op leerresultaat en leerrendement, belangrijk is. De ontwikkeling richt zich op kwaliteit van het onderwijs en op de samenwerking met ouders en derden. Iedere medewerker is in staat onderwijs te verzorgen zoals de Dorpschool dat omschrijft in de pijlers en onderwijsdoelenstellingen. Ieder teamlid werkt klantgericht en is gastvrij. Idealiter is er een leeftijdsopbouw gelijkmatig verdeeld en is er een balans tussen fulltimers en parttimers.

Personeel wat nieuw in het team komt, bieden wij een onboardingsprogramma aan bij de Scholengroep Veluwezoom.

Tijdens studiedagen en zelfstudie zijn teamleden in de gelegenheid om hun bekwaamheid continu te ontwikkelen. Jaarlijks vindt er vanuit de directie met iedere leerkracht een gesprek plaats waarin de persoonlijke ontwikkelingen en wensen worden besproken en vastgelegd. De leerkrachten bekwamen zich in hun loopbaan van startbekwaam via basisbekwaam tot vakbekwaam. Jaarlijks worden door de specialisten, de directie en IB-er klassenbezoeken gehouden, waarin aandacht is voor de pedagogische en didactische aspecten. De bezoeken hebben een coachend en zelf reflecterend aspect.

Grondhouding medewerkers

Wij geloven dat wij als team het voorbeeld zijn voor onze leerlingen. Wij zijn écht met ze begaan. Kinderen kunnen altijd bij ons terecht. Ze kunnen ons vertrouwen en we zorgen voor een veilige omgeving. We gaan er steeds voor om ze te laten groeien. We vinden het belangrijk om dit samen met ouders te doen.

Bijlagen

Bijlage 1 Pestprotocol

Pestbeleid en pestprotocol Dorpsschool Rozendaal 2023-2024

Inleiding

Ieder kind moet zich op school thuis voelen. Onze school moet een veilige haven zijn. Wij willen als school een open oor, oog en hart hebben voor onze leerlingen.

Wij willen een school zijn waar kinderen kunnen leren en leven. Dit moet in harmonie zijn met elkaar. Wij benaderen de kinderen vanuit een positieve levenshouding. Wij vinden het belangrijk dat kinderen algemeen geldende waarden en normen hanteren waarbij zij respect hebben voor elkaar, voor elkaars eigendommen en elkaars leefomgeving.

Tegen discriminatie en pesten treden we alert op. We proberen preventief te zijn en negatief gedrag in de kiem te smoren.

In het Pestprotocol staat het pestbeleid nauwkeurig omschreven. Het is belangrijk om onderscheid te maken tussen plagen, ruzie maken en pesten. Kinderen, maar ook ouders en leerkrachten zullen ervaring en persoonlijk inschatten nodig moeten hebben om te bepalen of het gedrag grensoverschrijdend is. Zij moeten dit onderscheid leren maken. Ouders en leerkrachten kunnen hen daarbij helpen.

Kinderen moeten ook zelf leren om met conflicten om te gaan. Zij moeten, met vallen en opstaan, hun sociale vaardigheden ontwikkelen. Zij moeten leren omgaan met gevoelens van onvrede en agressie, zowel bij anderen als bij zichzelf. Zij moeten leren hoe je humor gebruikt, hoe je onderhandelt, wanneer je voor je recht op moet komen of wanneer je moet incasseren. Zij moeten een stijl leren ontwikkelen die bij hen past. In een over beschermd milieu kunnen zij dit niet leren. Zij hebben hier ruimte voor nodig.

Het moet voor iedereen die met school te maken heeft, duidelijk zijn dat we problemen serieus nemen en dat we die problemen consequent aanpakken. We streven naar een uniform en herkenbaar beleid.

Het team van Dorpsschool Rozendaal vindt het van groot belang dat kinderen altijd bij de leerkrachten op school terecht kunnen. Er is een interne vertrouwenspersoon (Isabel Suurmeijer) waarbij kinderen terecht kunnen. Deze vertrouwenspersoon heeft geheimhoudingsplicht.

Pestbeleid van de school.

De Dorpsschool Rozendaal gaat in het pestbeleid van de school nadrukkelijk in op de aanpak van pesten. Deze negatieve vorm van gedrag en de aanpak daarvan, vinden wij dermate belangrijk dat dit losgekoppeld is van het gedragsprotocol en als aanvullend onderdeel is opgenomen.

Waarom een pestprotocol?

Het team van De dorpschool Rozendaal wil een veilig en prettig pedagogisch klimaat creëren en waarborgen voor alle kinderen. In een klimaat waarin pesten gedoogd wordt, worden de pedagogische structuur en veiligheid ernstig aangetast. Voor onze school is dat een niet te accepteren en ongewenste situatie. M.b.v. dit pestprotocol wordt duidelijk waar we met elkaar voor staan, en wat we doen ter voorkoming en bestrijding van pesten in de school. Het team is overtuigd van de negatieve gevolgen van pestgedrag en zich bewust van haar verantwoordelijkheid in deze.

Wat is pesten?

Het is belangrijk pesten niet te verwarren met plagen. Ruzie of plagen komt in een groep leerlingen dagelijks voor. Het behoort tot het natuurlijke gedrag van mensen en dus ook tot dat van kinderen. Plagen is een meer tijdelijk iets, is eenmalig in deze vorm, heeft geen structurele kenmerken, is situatiegebonden, en niet op personen, maar meer op gedragingen van personen gericht. Plagen is ook wederzijds, het gaat over en weer en berokkent geen blijvende schade aan kinderen. Het verschil tussen plagen en pesten blijft een moeilijke kwestie. Wat in onze ogen plagen is kan door de betrokkene als pestgedrag ervaren worden. Pestgedrag is gedrag wat zich structureel en systematisch herhaalt en gericht is op één of enkele specifieke personen. Het is pesten als een kind zich niet kan verweren en het als kwetsend wordt ervaren door het kind. Pesten heeft duidelijke kenmerken:

- Pesten gebeurt opzettelijk en negatief
- Pesten gebeurt systematisch
- Bij pesten is altijd sprake van ongelijke machtsverhoudingen, tussen pester en gepeste (dat kan zowel fysiek als sociaal zijn)
- Pesten houdt niet vanzelf op, maar wordt erger als er niet wordt ingegrepen

Plan van aanpak

In de eerste plaats geldt het gezegde dat voorkomen beter is dan genezen. Door een preventieve aanpak moet worden voorkomen dat pesten een probleem kan gaan worden.

De preventieve aanpak houdt in:

- Dat we een klimaat creëren waarbinnen pesten geen normaal gedrag is en met behulp van omgangsregels spreken we af hoe we ons ten opzichte van elkaar gedragen.
- We zien pesten als een serieus probleem.
- Dat de leerkrachten vaardigheden op doen in signaleren en bestrijden van pestgedrag.
- Dat de dorpschool Rozendaal haar leerkrachten ondersteunt door het in huis hebben van voldoende lesmateriaal om pestgedrag tegen te gaan.

Als pesten zich voordoet moeten leerkrachten, ouders en medeleerlingen dit kunnen signaleren. Een aantal signalen van pestgedrag kan bijvoorbeeld zijn:

- buitensluiten
- opmerkingen maken, bijvoorbeeld over kleding of uiterlijk
- bezittingen afpakken
- nooit de echte naam van een leerling gebruiken, maar een bijnaam
- opmerkingen over elkaar via social media (twitter, facebook, instagram etc.). Zie ook protocol "veilig internetgebruik, cyberpesten en omgaan met social media.

Bij kinderen die gepest worden kunnen gedragsveranderingen optreden. Ouders en leerkrachten moeten alert zijn op deze signalen.

Naast de preventieve aanpak hanteren we ook de directe aanpak.

De directe aanpak houdt in:

- Kleine plagerijen worden met en door de kinderen zelf afgehandeld.
- Het serieus nemen van een pestprobleem en direct duidelijk stelling nemen tegen het pestgedrag.
- Onderscheid te maken in activiteiten gericht op:
  - het gepeste kind
  - de pester
  - de medeleerling(en)
  - de leerkrachten
  - de ouders
- Schriftelijke vastlegging van alle gepleegde inspanningen in het leerlingvolgsysteem.
- Mogelijkheid tot inschakelen van de interne contactpersoon en/of het kunnen indienen van een klacht bij de klachtencommissie. Namen en telefoonnummers staan in de schoolgids.

Het gepeste kind kan rekenen op de hulp van de leerkracht en eventueel kan er, indien wenselijk, een verwijzing naar psycholoog, etc. plaatsvinden. Aan de pester wordt duidelijk gemaakt welk gedrag niet wordt geaccepteerd. In voorkomende gevallen worden medeleerlingen aangesproken op hun verantwoordelijkheid.

De preventieve aanpak

Creëren van een goed klimaat en gebruiken van de omgangsregels Het voorbeeld van de leerkracht en de ouders is van groot belang. Er zal minder worden gepest in een klimaat waar duidelijkheid heerst over de omgang met elkaar, waar aanvaarding van verschillen wordt aangemoedigd, waar ruzies niet met geweld worden opgelost, maar uitgesproken, waar leerlingen gerespecteerd worden in hun eigenheid, waar agressief gedrag niet wordt geaccepteerd en waar leerkrachten en ouders duidelijk stelling nemen tegen dergelijke gedragingen. Alle betrokken partijen worden op de hoogte gebracht van de geldende omgangsregels. Leerkrachten onderschrijven de omgangsregels, ouders worden er d.m.v. de schoolgids / website op gewezen. Leerlingen worden er regelmatig, in ieder geval bij de start van elk schooljaar, rekening houdend met hun ontwikkelingsniveau/leeftijd, van op de hoogte gebracht en als de situatie erom vraagt, op gewezen. Pesten als een serieus probleem zien Pesten komt voor, ook in een veilige school of veilige thuissituatie. Gelet op de signalen die onderzoekers afgeven (één op de vier kinderen in het basisonderwijs is slachtoffer van pestgedrag!), kan er maar beter van uitgegaan worden dat in elke omgeving gepest wordt. De piek van het pesten ligt tussen de 10 en 14 jaar wat niet wegneemt dat er in lagere groepen ook kan worden gepest.

Activiteiten van de leerkracht:

- De leerkracht bespreekt met de leerlingen aan het begin van elk schooljaar de omgangsregels en schoolregels.
- Het onderling plagen en pesten wordt hier benoemd en besproken in alle groepen van de school.
- Naar het schoolveiligheidsplan wordt tijdens de algemene informatieavond aan de ouders verwezen.
- De schoolregels worden elk schooljaar aangevuld met groepsregels die de leerkracht samen met de leerlingen vaststelt.

- De leerkracht moet geborgenheid en veiligheid bieden door eigen voorbeeldgedrag.
- De leerkracht moet kunnen observeren en signaleren en direct ingrijpen bij dreigende pestsituaties.
- De leerkrachten werken aan een positief groepsklimaat (bijvoorbeeld middels activiteiten zoals, kringgesprekken, evaluatiegesprekken).
- De groepsleerkracht meldt opvallende resultaten bij de IB groepsbesprekingen en noteert dit.
- Tijdens de groepsbesprekingen met de IB wordt gevraagd naar de sfeer in de groep en naar het welbevinden van de individuele leerlingen.

Ondersteuning van leerkrachten

Er wordt rekening gehouden met verschil in leeftijd/ontwikkelingsniveau en daarom onderscheid gemaakt in (les)activiteiten voor de onder- en bovenbouw. Het onderwerp wordt regelmatig aan de orde gesteld en er wordt gebruik gemaakt van andere bewoordingen zoals, buitensluiten, anderszijn, aanvaarden van verschillen, veiligheid, omgaan met elkaar en ook met gebruikmaking van verschillende werkvormen, zoals lezen, voorlezen, spreekbeurten, rollenspelen, uiten van gevoelens, kringgesprekken, groepsopdrachten, naar aanleiding van krantenknipsel, tv-uitzending (als de situatie erom vraagt).

De directe aanpak

Het afhandelen van kleine plagerijen Wanneer de leerkracht kleine plagerijen signaleert worden deze afgehandeld door de kinderen zelf indien nodig met behulp van de leerkracht. De problemen worden besproken en er worden afspraken gemaakt over vervolgedrag. Voor sommige kinderen is het moeilijk over hun gevoelens te praten maar eerder genoemde methode voor sociaal-emotionele ontwikkeling, kan hierbij helpen. Bij een ernstige pestzaak worden de ouders van het gepeste kind uitgenodigd voor een gesprek over het probleem en de wijze van aanpak. Bij herhaling van kleine plagerijen worden deze opgevat als een 'grotere' pestzaak en als zodanig behandeld.

Het serieus nemen van een pestprobleem en direct duidelijk stelling nemen tegen het pestgedrag Als pestgedrag wordt vermoed of geconstateerd, onderneemt de leerkracht actie. Er wordt onderzoek gedaan waarbij de leerkracht informierend (en niet beoordelend) met het slachtoffer praat. De leerkracht neemt eventueel contact op met de ouders van het gepeste kind en informeert of zij bij hun kind de laatste tijd afwijkend gedrag hebben geconstateerd. Daarnaast praat de leerkracht met de vermoede pester door hem/haar te confronteren met het pestgedrag en door hem/haar het volgende duidelijk te maken:

- Het concrete gedrag wat je als leerkracht niet accepteert
- Het gevoel dat dit gedrag jou als leraar geeft
- Het gevoel van dit gedrag (voor jou als leerkracht)

Wanneer een leerkracht merkt dat na zijn/haar inspanningen zoals boven omschreven het pestgedrag niet vermindert zijn verdere inspanningen vereist ('grotere pestzaak'). De diverse betrokkenen bij het pestgedrag te weten: gepeste, pester, medeleerlingen, ouders, leerkracht(en) spelen allemaal een eigen rol. Alle betrokkenen worden daarop aangesproken en er wordt getracht een ontwikkeling in gang te zetten naar gewenst gedrag.

We onderscheiden daarbij vijf sporen. De zogenaamde **vijfsporen aanpak** werkt als volgt:

1. Steun bieden aan het kind dat gepest wordt door te luisteren en te werken aan oplossingen.
2. Steun bieden aan het kind dat zelf pest door praten en hulp te bieden.
3. De middengroep betrekken bij de oplossingen van het pestprobleem.
4. Andere leerkrachten informeren zodat het probleem gezamenlijk gedragen wordt.
5. De ouders steunen door informatie en advies te geven.

Elk signaleren van pestgedrag wordt schriftelijk vastgelegd in Parnassys en bevat minimaal de volgende onderwerpen:

- datum, groep en leerkracht
- betrokkenen

- omschrijving hoe probleem is gesignaleerd
- beschrijving incident(en)
- genomen maatregelen door school als geheel
- genomen maatregelen in de groep
- individuele maatregelen

Als de aanpak niet tot het gewenste resultaat leidt, kan er een beroep worden gedaan op de vertrouwenspersoon. Er kan eventueel met behulp van de vertrouwenspersoon een klacht worden ingediend bij de klachtencommissie, die het probleem onderzoekt, deskundigen raadpleegt en hierover adviseert aan het bevoegde gezag, te weten directie en bestuur.

De leerkracht en het pestprotocol

Het pestprotocol is een document waarin alle betrokkenen bij de Dorpschool Rozendaal, leerkrachten, directie, ouders en kinderen, met elkaar afspreken op welke manier ze het pesten binnen de school willen voorkomen en bestrijden. Voor leerkrachten is een belangrijke rol weggelegd. In het hiernavolgende schrijven wordt specifiekere informatie gegeven over het fenomeen pesten en wordt vastgesteld wat van de leerkrachten verwacht wordt bij het streven naar een veilige school. De volgende zaken komen aan de orde:

- A. De rol van de leerkracht bij het voorkomen van pestgedrag
- B. Het ontstaan van pestgedrag.
- C. Het signaleren van pestgedrag.
- D. Het omgaan met pestgedrag.
- E. Het vragen en geven van collegiale ondersteuning.

Ad A. De rol van de leerkracht bij het voorkomen van pestgedrag

Veiligheid

Elke juf of meester moet zich maximaal inspannen om ervoor te zorgen dat haar of zijn klas een veilige plek is. Belangrijk is daarbij het voorbeeld dat de leerkracht zelf geeft. Een leerkracht die de kinderen laat uitpraten, naar ze luistert, er niet bij voorbaat van uit gaat dat zij/hij zelf gelijk heeft en die complimenten geeft, krijgt ongemerkt navolging: goed voorbeeld doet goed volgen.

Gelijkheid

Voor alle leerkrachten is het belangrijk zich ervan bewust te zijn dat je door je gedrag als leerkracht soms onbedoeld kinderen in de gevarenzone brengt. Het is verstandig om bijvoorbeeld het gebruik van bijnamen of achternamen bij het aanspreken van leerlingen te vermijden. Voorkom ook dat jijzelf kinderen in de klas tot 'zondebok' maakt door ze te straffen, te vernederen en dergelijke. Trek kinderen ook niet voor op andere kinderen. Toch kan evalueren van je eigen gedrag, liefst in samenspraak met collega's, je verder vormen en de lerende omgeving van de school nog beter gestalte geven.

Eenheid

Het is belangrijk dat de leerkracht de klas tot een eenheid smeedt. Dat kan bijvoorbeeld door het nabespreken van uitstapjes en projecten aan de hand van foto's en werkstukken. In klassengesprekken leert de leerkracht de kinderen aandacht te hebben voor elkaar. Ook de sociale kanten van het samenleven in de klas, zoals ruzie maken, vriendjes zijn en jaloezie worden besproken. Bij voorkeur op momenten dat er rust en ruimte is om daarover te praten met elkaar. Dit kan goed gebeuren naar aanleiding van een verhaal, een videofilm, een gedicht, een toneelstuk, eigen rollenspel en dergelijke.

Duidelijkheid

Het is belangrijk als de leerkracht een duidelijke houding heeft bij conflicten tussen de kinderen onderling. Om sociale vaardigheden te verwerven moeten kinderen in eerste instantie proberen hun onderlinge problemen zelf op te lossen. De leerkracht laat dan merken dat zij/hij vertrouwen heeft in

de kinderen. Als de kinderen er niet uitkomen of bepaalde kinderen het onderspit delven, moet de leerkracht de leerlingen helpen bij het zoeken naar een oplossing. Ook moet zij/hij signalen van gepeste kinderen kunnen herkennen en daarop reageren. Samenvattend betekent dit dat leerkrachten zorgen voor een veilige 'leer'-omgeving, kinderen accepteren in hun eigenheid, kinderen laten ervaren dat een goede sfeer en samenwerking voor iedereen prettig is en kinderen helpen en leren zich sociaal te ontwikkelen.

Ad B. Het ontstaan van pestgedrag

Dader

Op de eerste plaats door factoren in de persoon van de dader. Daders kunnen bijvoorbeeld behoefte hebben aan het uitoefenen van overwicht en macht. Ze zoeken en vinden een slachtoffer dat ze de baas zijn en buiten die situatie zoveel mogelijk uit. Soms zijn daders zelf het slachtoffer van pesten of van pesten geweest. Kinderen op wie veel macht is of wordt uitgeoefend of die dat zo ervaren, zijn vaker als dader actief. Ook blijkt dat sommige daders voor hun onlust en/of frustratie, waarvan ze de oorzaak niet kennen of waarvan ze de bron niet weg kunnen nemen, een uitlaatklep zoeken bij een kwetsbare persoon in hun omgeving.

Slachtoffer

Aan de andere kant spelen bij het ontstaan van pestgedrag ook factoren mee die te maken hebben met het potentiële slachtoffer. Kinderen van ouders die zelf het slachtoffer van pestgedrag zijn geweest, lopen een groter risico ook slachtoffer van pestgedrag te worden. Uiterlijke kenmerken van kinderen kunnen op potentiële daders werken als "een rode lap".

Kenmerken

Ongewild trekken kinderen aandacht van potentiële daders door hun rode haar, hun bril of welk onbelangrijk detail dan ook. Soms spelen ook kenmerken die samenhangen met de kleding, haardracht, verzorging of de manier van eten een rol. Daarnaast lijken sommige karaktertrekken een risicofactor te zijn. Kinderen die wat minder assertief zijn, snel uit balans raken, of zich op welke manier ook opvallender gedragen dan anderen, lijken potentieel ook meer risico te lopen dat ze het slachtoffer worden van pestgedrag.

Samenvattend betekent dit dat je als leerkracht, met deze aandachtspunten in je achterhoofd, door observatie en bijvoorbeeld via invullen van een vragenlijst snel kunt komen tot een analyse van risicokinderen in je groep. Dit kan je helpen bij het signaleren van daadwerkelijk pestgedrag of bij het voorkomen ervan.

Ad C. Het signaleren van pestgedrag

Pestgedrag

Het is niet eenvoudig pesten te onderscheiden van ander conflictgedrag. Nog moeilijker is het de vaak versluierde of geniepige vormen van pesten te ontdekken. Veel gebeurt er buiten jouw gezichtsveld om, stiekem. Meestal is datgene wat je ziet op zichzelf nog niet zo dramatisch: een wat dwingende blik in de ogen of een dreigement waarvan je aanneemt dat het wel los zal lopen. Kinderen die het slachtoffer zijn van pesten proberen ook vaak zelf de zaak te bagatelliseren. Ook als jij of de ouders iets vermoeden en doorvragen, blijven slachtoffers zelf vaak om het hardst ontkennen.

Schaamte

Een kind dat wordt gepest, schaamt zich daar vaak voor. Het wil zijn ouders niet teleurstellen. Een gepest kind is geen populair kind en dat hadden haar/zijn vader en moeder wél graag gewild. Dat voelt een kind haarscherp aan. Het kan ook zijn dat een kind thuis niets zegt omdat het pestprobleem onoplosbaar lijkt. Het is misschien bang dat het probleem juist groter wordt. Stel je voor: je vader of moeder zou wel eens contact op kunnen nemen met de ouders van de pestkop of met de leerkracht op school! Misschien brengt de leerkracht in de klas het probleem ter sprake, dan weten de klasgenoten, dat er 'geklikt' is. De pesterijen worden dan misschien juist erger. Ook kinderen die zelf

pesten zullen thuis niet gemakkelijk over het pesten praten. Zij kunnen er alleen over beginnen als ze zich bewust zijn van hun gedrag en van de ernstige gevolgen daarvan.

Waarom pesten

Pesters weten vaak zelf niet waarom ze iemand pesten. Ook dringt het niet tot ze door hoe erg hun gepest voor het slachtoffer is. “Ze lokte het toch zelf uit, wie loopt er nou nog met zo'n stomme schooltas?” Daarnaast willen veel pestende kinderen de machtspositie die ze door het pesten verkrijgen, niet verliezen. Toch is het niet waar dat pesters nooit willen dat een volwassene het probleem aanpakt. Misschien willen ze wel anders omgaan met andere kinderen, maar hoe moet dat dan?

Middengroep

De meeste kinderen houden zich het liefst afzijdig als er wordt gepest. Als ze het zouden opnemen voor het slachtoffer, lopen ze de kans zelf gepest te worden. En iedere dag zien ze hoe erg dat is. Veel kinderen voelen zich schuldig dat ze niet in de bres springen voor het slachtoffer of een volwassene te hulp roepen. Er zijn ook kinderen die absoluut niet in de gaten hebben dat er gepest wordt. Ze zien misschien wel iets gebeuren, maar kunnen de ernst van de situatie niet inschatten. Tijdens gesprekken in de klas wordt geprobeerd hen te mobiliseren.

Signalen

Niet zelden komt het voor dat gedragsveranderingen die ouders bij hun kinderen constateren, signalen van pestgedrag zijn. Kinderen die 's nachts niet meer kunnen slapen, die weer in hun bed plassen of emotioneel labiel en afwijkend reageren. Soms zeggen kinderen ook dat ze “dood willen” of zijn ze van de ene dag op de andere met geen mogelijkheid meer naar school te krijgen. Wees alert!

Samenvattend: om duidelijk stelling te kunnen nemen tegen pestgedrag, is zicht op de omvang van het probleem, kennis van de gevolgen voor het gepeste kind, inzicht in het gedrag van de pester maar bovenal invoelend vermogen vereist.

Ad D. Het omgaan met pestgedrag

Handelen van de leerkracht

Wanneer een leerkracht pestgedrag vermoedt, onderneemt zij/hij actie. Het is verstandig om in elk geval onmiddellijk nader onderzoek te doen. De leerkracht praat met het slachtoffer, niet beoordelend maar informerend. Wat gebeurt er in de school. Op straat van school naar huis en omgekeerd. Hoe lang is het al gaande? De leerkracht neemt bij twijfel ook contact op met de ouders van het vermoede slachtoffer en informeert of zij bij hun kind de laatste tijd afwijkend gedrag hebben geconstateerd. Al naar gelang de leerkracht pestgedrag vermoedt of constateert, kan zij/hij gebruik maken van drie verschillende methoden om het pestgedrag bespreekbaar te maken:

1. *De niet-confronterende methode:* Bij een vermoeden van pesten kan het beste de niet-confronterende methode worden toegepast door een algemeen probleem aan de orde te stellen om zo bij het probleem in de klas te komen. Het slachtoffer wordt niet met naam en toenaam genoemd waardoor het niet de kans loopt na schooltijd opnieuw in de problemen te komen. In deze anonieme situatie kunnen alle kinderen vrijuit spreken en blijven zij zich veilig voelen. Ook kan de leerkracht verduidelijking geven over de rollen die verschillende kinderen in een peestsituatie aannemen: pester, slachtoffer en meeloper.
2. *De confronterende methode:* Wanneer de leerkracht getuige is van het pestgedrag kan zij/hij er ook voor kiezen om de pester direct te confronteren met zijn daden. Door het geobserveerde gedrag te beschrijven en af te keuren en niet de dader als persoon aan te spreken blijft ook die zijn gevoel van eigenwaarde houden. Als leerkracht is het belangrijk niet de fout te maken om factoren die spelen bij het slachtoffer, als oorzaak van het pestgedrag te zien. Geen enkel kenmerk van het slachtoffer is een oorzaak van of rechtvaardigt het pestgedrag. In geen geval mag het slachtoffer verantwoordelijk gemaakt worden en de dader vrijgepleit.
3. *Driesporen aanpak:* Indien noch de niet-confronterende, noch de confronterende methode het gewenste effect, te weten het stoppen van het pestgedrag, tot gevolg hebben, dan is het zinnig om over te gaan op de driesporen aanpak en het pestprobleem zo breed mogelijk aan te pakken. Dit betekent:

Steun bieden aan het kind dat gepest wordt:

- Naar het kind luisteren en haar/zijn probleem serieus nemen.
- Met het kind overleggen over mogelijke oplossingen .
- Samen met het kind werken aan oplossingen.
- Zonodig zorgen dat het kind deskundige hulp krijgt, bijvoorbeeld een sociale vaardigheidstraining.

Steun bieden aan het kind dat zelf pest:

- Met het kind bespreken wat pesten voor een ander betekent.
- Het kind helpen om op een positieve manier relaties te onderhouden met andere kinderen.
- Het kind helpen om zich aan regels en afspraken te houden.
- Zonodig zorgen dat het kind deskundige hulp krijgt, bijv. een sociale vaardigheidstraining.

De middengroep betrekken bij de oplossingen van het pestprobleem:

- Met de kinderen praten over pesten en over hun eigen rol daarbij.
- Met de kinderen overleggen over mogelijke oplossingen en over wat ze zelf kunnen bijdragen aan die oplossingen.
- Samen met de kinderen werken aan oplossingen, waarbij ze zelf een actieve rol spelen.

Ad. E. Het vragen en geven van collegiale ondersteuning

De leerkrachten informeren

- Informeer overige leerkrachten indien er sprake is van pestgedrag.
- Help elkaar bij observatie van het pestgedrag.
- Als gezamenlijk uitgangspunt geldt: bij ons op school wordt pesten niet getolereerd! Ieder teamlid zal pestgedrag hoe dan ook aanpakken.

De ouders steunen

- Ouders die zich zorgen maken over pesten, serieus nemen.
- Informatie en advies geven over pesten de manieren waarop pesten kan worden aangepakt.
- In samenwerking tussen school en ouders het pestprobleem aanpakken.
- Zonodig ouders doorverwijzen naar deskundige ondersteuning.

Schriftelijke vastlegging

Bij het signaleren van pestgedrag willen we dat dit wordt vastgelegd in dossiers van betreffende kinderen zodat bij overdracht naar een volgende groep bekend is wat er speelt. We voegen verslaglegging toe in Dotcom waarin de volgende onderwerpen zijn opgenomen:

- datum, groep en leerkracht
- betrokkenen
- omschrijving hoe probleem is gesignaleerd
- beschrijving incident(en)
- genomen maatregelen door school als geheel
- genomen maatregelen in de groep
- individuele maatregelen

De ouders en het pestprotocol

Adviezen aan ouders van pesters

- Neem het probleem van uw kind serieus.
- Raak niet in paniek; elk kind loopt kans pester te worden.
- Probeer achter de mogelijke oorzaak van het pesten te komen.
- Maak uw kind gevoelig voor wat het anderen aandoet.
- Besteed extra aandacht aan uw kind.

- Stimuleer je kind tot het beoefenen van een sport.
- Corrigeer ongewenst gedrag en benoem het goede gedrag van uw kind.

Adviezen aan ouders van gepeste kinderen

- Pesten op school kun je het beste direct met de leerkracht bespreken.
- Als pesten niet op school gebeurt, maar op straat, probeert u contact op te nemen met de ouders van de pester(s) om het probleem bespreekbaar te maken.
- Door positieve stimulering en zgn. schouderklopjes beloon je het kind en help je het zijn zelfrespect terug te krijgen.
- Blijf in gesprek met je kind, houd de communicatie open. Geef adviezen om aan het pesten een einde te maken .
- Steun je kind in het idee dat er een einde aan komt.
- Laat je kind opschrijven/vertellen wat het heeft meegemaakt en help emoties te uiten en te verwerken.
- Stimuleer uw kind tot het beoefenen van een teamsport.

Adviezen aan alle ouders

- Neem het probleem serieus; het kan ook uw kind overkomen .
- Neem de ouders van het gepeste/ pestende kind serieus.
- Maak het tot een gemeenschappelijk probleem.
- Vraag om toezicht op het schoolplein.
- Praat met uw kind over school, over relaties in de klas.
- Geef af en toe informatie over pesten.
- Corrigeer uw kind als het voortdurend anderen buitensluit.
- Stimuleer uw kind om op een goede manier met andere kinderen om te gaan.
- Geef zelf het goede voorbeeld.
- Leer uw kind voor anderen op te komen.

Ouders/verzorgers van de leerlingen op de hoogte stellen

De leerkracht informeert zowel de ouders/verzorgers van de gepeste leerling als de ouders/verzorgers van de pester zo spoedig mogelijk over wat er speelt.

Dat gebeurt bij voorkeur vóór het gesprek met de betrokken leerlingen. Denk hierbij aan het volgende:

- De leerkracht vraagt de ouders of zij de signalen herkennen. Wanneer zij niet weten wat de signalen zijn, kunt u hen hierover informatie geven.
- De leerkracht vertelt ouders/verzorgers dat het niet hun schuld is.
- De leerkracht informeert de ouders over de afspraken die met de leerlingen zijn gemaakt, wanneer het gesprek met hen al heeft plaatsgevonden.
- De leerkracht vertelt de ouders welke maatregelen zij kunnen nemen/wat zij kunnen doen.
- De leerkracht kan de ouders/verzorgers voor meer informatie verwijzen naar bijvoorbeeld: Het gratis telefoonnummer 0800-5010 (voorheen de onderwijstelefoon). www.pestweb.nl. Zij kunnen antwoord geven op vragen van ouders/verzorgers.
- Zij zijn ook per telefoon te bereiken: 0800 2828280 of mobiel www.meldknop.nl

Afronding

Er is sprake van een afronding wanneer de ouder/verzorgers op de hoogte zijn gebracht. Echter alleen wanneer het pestgedrag ook daadwerkelijk is gestopt. Het is belangrijk om de leerlingen te blijven volgen en goed op te letten of het digitale pesten daadwerkelijk is gestopt. Vraag de leerling die gepest is af en toe hoe het met hem/haar gaat. Let erop dat dit gebeurt in een veilige ruimte. Wanneer de leerling over de gang loopt zal hij/zij waarschijnlijk minder snel zeggen dat het niet goed gaat. Ook de leerling die gepest heeft kunt u vragen hoe het met hem/haar gaat. Deze kan namelijk ook behoefte hebben aan aandacht.

De teamleden van de dorpschool Rozendaal streven er naar om (digitaal) pesten te stoppen, of liever nog, te voorkomen. Dit zal niet altijd lukken, omdat deze vorm van pestgedrag zich buiten school afspeelt. Toch vinden de teamleden het erg belangrijk om te doen wat in hun vermogen ligt. Immers, kinderen kunnen pas goed leren als ze zich veilig voelen.

Bijlage:

Protocol bij ongewenst of grensoverschrijdend gedrag *Juni 2023*

Inleiding

Als school hebben we de onderstaande afspraken opgezet ten aanzien van ongewenst en grensoverschrijdend gedrag. Deze afspraken zijn aanvullend op het al bestaande pestprotocol van de school.

Kwink

De Dorpschool gebruikt Kwink als sociaal emotioneel leerprogramma. Bij deze lessen leren de leerlingen de volgende competenties die ieder jaar terugkomen op een hoger niveau:

- besef van jezelf
- besef van de ander
- Keuzes maken
- Zelfmanagement
- Relaties hanteren

Gedurende het schooljaar is er aandacht voor de groepsprocessen en worden groeps- en schoolregels en afspraken gemaakt en besproken in de groep en indien nodig bijgesteld met de leerlingen.

Om inzicht te krijgen en te houden in ongewenst en grensoverschrijdend gedrag wordt door leerkracht bij ieder incident een incidentenformulier ingevuld. Op die manier houden we bijvoorbeeld in de gaten of er veel incidenten zijn in een bepaalde groep of dat een leerling vaak betrokken is bij incidenten. Dit geeft ons de kans om adequaat in te spelen op wat de onderliggende oorzaak is van het gedrag en dit middels interventie samen bij te stellen. Wanneer interventie nodig blijkt, dan worden uiteraard de betreffende ouders ingelicht.

Ongewenst gedrag en grensoverschrijdend gedrag

We stimuleren onze leerlingen eerst zelf een oplossing te bedenken en uit te voeren, bijv. door zelf aan te geven: "Stop hiermee", "Ik heb hier last van", etc. Heeft dit niet het gewenste effect, dan kan de leerling om hulp vragen bij de leerkracht. Op het moment dat een leerling ongewenst gedrag toont is het aan de leerkracht om het gedrag te benoemen en de consequentie van dit gedrag aan te geven.

1. Wanneer een leerling door zijn/haar gedrag het onderwijsproces of het (buiten)spel van andere leerlingen belemmert, krijgt hij/zij een waarschuwing.
2. Bij de tweede waarschuwing gaat de leerling in een andere groep verder werken met meegegeven werk. Het werken in een lagere groep is geen straf, maar een aanpak om de leerling uit de situatie te halen en het onderwijsproces van de andere leerlingen te beschermen. De waarschuwingen worden neutraal gegeven (zonder negatieve lichaamstaal en/of woorden) met het duidelijk en concreet benoemen van het ongewenste gedrag en de bovenstaande consequentie.
  - a. Bij groep 1 en 2 wordt de leerling naar de 'nadenkstoel' gebracht of verwezen.
  - b. Bij buiten spelen: op afgesproken plek staan of zitten. Bij groep 1 en 2 is dat het muurtje.

Bij stap 2 en 3 vindt altijd een reflectiegesprek tussen leerling(en) en leerkracht (of directeur) plaats.

3. Bij onderstaand gedrag gaat stap 3 direct in en wordt contact gezocht met ouders:

- Verbale agressie: grof en kwetsend taalgebruik naar medeleerlingen en/of personeelsleden. Hiertoe worden ook discriminerende en/of seksueel getinte opmerkingen gerekend.
- Fysieke agressie: zoals slaan, schoppen, bijten en bespugen medeleerlingen en/of personeelsleden. Ook het gooien van spullen naar personen wordt hiertoe gerekend.

- Het moedwillig verstoren van de orde/sfeer binnen of buiten de groep.
- Het moedwillig vernielen van materiaal en/of het misbruiken ervan (bijvoorbeeld ermee gooien naar een willekeurige plek).
  - Weglopen buiten de invloedssfeer van de school.
  - In geval van frequente herhaling zie uitzonderlijke consequenties.

Bij stap 3 vindt altijd een reflectiegesprek tussen leerling(en) en leerkracht plaats en wordt gebruik gemaakt van een nadenkformulier, wat samen ingevuld wordt. Dit formulier met de afspraak wordt gescand en in Parnassys gezet. Met ouders wordt contact opgenomen. Zowel met degene die het ongewenst gedrag getoond heeft als met de ouders van het kind die hinder heeft ondervonden. (driehoek)

Uitzonderlijke consequenties

De directeur van de school kan afwijken van boven genoemde stappen. Er wordt dan gezocht naar een andere passende oplossing.

Bijlage 2 dyslexieprotocol

Wij volgen het protocol van Dyslexie Centraal.
[Handreiking voor de invulling van ON 2 3 en 4 versie 3.1 \(2\).pdf](#)

